

A stylized floral illustration featuring large, abstract flowers in shades of coral and orange, with dark blue stems and leaves. The background is a light pinkish-beige. The text is overlaid on the top left flower.

Minä ja Brinsessa, Osa I

Tuula
Rokka

Minä ja Brinsessa

Osa I

Tuula Rokka

Omistettu vastuulliselle vapaudelle

© 2022, Tuula Rokka

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-6329-2

Sisällysluettelo:	Sivu
1939	7-16
1940	17-36
1941	37-67
Vladimir, Adolf ja Josif	69-84
1942	85-99
1943	101-137
1944	139-179
1945	181-243
1946	245-259
1947	261-268
1948	269-277
1949	279-286

Vuosi 1939

Minä olen vielä minun isäni munaskuissa. Olen siittiösoluaihiona ja uhkaan tullaan maailmaan. Haluan kuitenkin ensin vähän tutustua maailmassa vallitseviin olosuhteisiin, jotta tietäisin, mihin olen nuijapäni pistämässä. Minun ystäväni, Brinsessa, on jo matkalla maailmaan, kypsymässä tyttöihmiseksi äitinsä kohdussa. Me muuten tutustuimme toisiimme alkumeren siittiöiden tuotantolinjastolla. Olimme yhtä mieltä joistakin tietyistä perusasioista. Saimme sähköiskut toisistamme ja niin meistä tuli ystäviä. Me leimauduimme siittiökoodeilla toinen toisiimme. Brinsessa oli jo silloin kovasti innokas lähtemään elämymatkalle maailmaan. Minä taas olin ja olen edelleenkin sellainen arkajalka, etten oikein uskalla. Haluaisin, mutta en kuitenkaan uskalla. Brinsessa uskalsi. Viestittelemme edelleenkin siittiökoodien avulla toisillemme, ja hän rohkaisee minua ottamaan tuon ratkaisevan askeleen.

Maailma on vakaa. Vielä toistaiseksi. Mutta ei se maailman vakaus aivan varmalta tunnu.

Suomessa kuuluu kansaneläkelaki tulleen voimaan. No, minä nuijapään aihio en oikein ymmärrä, mitä sellainen tarkoittaa, mutta isän puheista ymmärrän, että jotakin taloudellista tukea se on. En kyllä ymmärrä mitään taloudellisesta tuestakaan, mutta jotain ruokaan ja syömiseen liittyvää se lienee. Sen minä jotenkin ymmärrän. Isäni tarvitsee ruokaa, jotta minä pääsen maailmaan. Sitä se on.

Saksassa, se on maa jossakin minun maani eteläpuolella, on juutalaisilta evätty ammattien harjoittamisoikeuksia. Juutalaiset taas ovat joitakin Jumalan valittuja.

Herra Hitler ei pidä juutalaisista, koska he vievät saksalaisilta leivän. Jumala taas on minun ja minun isäni Luoja eli Valmistaja, ja on hän Hitlerinkin Valmistaja. Vielä etelämpänä on Herra Franco ottanut Espanjan maan kurituksensa alaiseksi. Sellaisia hälyjä kuuluu isäni korviin maailmalta.

Meille taas Suomeen on perustettu Akatemia, johon kuuluu peräti kuusi jäsentä. Siihen olisi kiva tutustua.

Isä on levoton hälyistä, joita hän huomaa ympärillään. Ahvenanmaa, saari Suomen ja viereisen maan Ruotsin välissä, linnoitetaan. Hitler valtaa Tšekkoslovakian, se on joku maa

jossakin, ei isäkään sitä tiedä. Kaukainen Amerikka ja Herra Franco alkavat kaveerata keskenään.

Hitto soikoon, nyt minä valpastun. Kuuluu hienoa musiikkia. Glenn Miller ja Kuutamoserenaadi. Taidan sittenkin uskaltautua maailmaan, jos vaikka opin soittamaan ja jos en opi soittamaan, niin ryhdyin ehkä tanssijaksi.

Amerikan pomo Roosevelt on lähettänyt kirjeen Hitlerille ja Mussolinille, Italian itsevaltiaalle. Roosevelt kehottaa herroja maltilliseen käyttäytymiseen. Ei Roosevelt kyllä usko, että Euroopan kukot tottelevat häntä. Ei isäkään usko.

20.4.1939 Hitlerillä on suuret ”bileet”. Hän täyttää 50 vuotta. Meillä Suomessa hyväksytään vuosilomalaki. Isä on pienviljelijä, mutta hän kertoo, että palkalliset työläiset voivat saada vuosilomaa 4-12 päivää työstä ja palvelusajasta riippuen. Häntä laki ei koske. Minua se taas kiinnostaa, koska minusta voi tulla työntekijä.

Mitäs Englanti uumoilee? Asevelvollisuus astuu siellä voimaan. Miksi? Isä on epäluuloinen. Kyllä se sikaria poltteleva ”paksukainen” siellä Englannissa jotain uumoilee. Niin isä arvelee. Isä ei osaa lausua sen ”paksukaisen” nimeä Tsöötsilliä

tai jotakin sinne päin. Tsöötsilli ei ole vielä pääministeri, mutta hänen viisauteensa luotetaan.

Neuvostoliitto on meidän itänaapuri. Siellä on nokkamiehenä Stalin. Stalin nimittää toukokuussa Molotovin ulkoministeriksi. Tuon nimen isä osaa lausua, se on hänen mielestään niin ruma nimi, muistuttaa tohvelia.

Ihanaa, taas kuuluu musiikkia. Kuuluu taivaallista viulun soittoa. Kannattaisiko sittenkin osallistua siittiöiden uintikilpailuihin? Kolmetoistavuotias Heimo Haitto soittaa viulua ja voittaa koko viulukilpailun.

Pan-Amilla pääsee nyt lentämään Amerikkaan asti. Olisihan sielläkin kiva piipahtaa, ehkä? Isä ei aiokaan lentää lentokoneella, eikä sillä kuulemma ole siihen varaakaan. Kai minun itseni on vaan tultava maailmaan. Ei sitä elämää muuten voi kokea, arvelisin niin. Helpompaa olisi ehkä matkustaa isän pusseissa, mutta kun se ei lähde täältä pientilaltansa minnekään. On hevonen ja lehmä, on akka ja kissa. Ei se lähde.

Hitler selvittää kansalleen sodan välttämättömyyttä. Saksa ei muuten paisu. Puola on ensimmäinen uhri. Ei me isän kanssa

tiedetä Puolasta sen enempää. Joku valtio Saksan kyljessä, jota Hitler nyt himoitsee ahnaasti.

Itänaapurimme taas ei hyväksy Suomen suunnittelemaa Ahvenanmaan linnoittamista. Mitä se niille kuuluu? En ymmärrä.

Neuvostoliiton rajamailla eli Karjalan kannaksella aloitetaan linnoitustyöt talkoovoimin. Mitähän sekin meinaa? Isä epäilee sotaa. Ymmärrän, että se on jotakin kauheaa. Isä pelkää.

Saksassa Hitler sulkee viimeisetkin juutalaisten yritykset, ja huippunero Einstein lähettää Amerikan Rooseveltille kirjeen, jossa selvittää, että uraanista saadaan valmistetuksi ydinaseita. Alkaa Manhattan-projekti. Einstein on juutalainen. Yrittää antaa Rooseveltille valttikortin Hitleriä vastaan. Isä ei ymmärrä muuta, kuin että se on vaarallinen ase, se ydinvoima-ase.

”No niin”, sanoo isä, ”Karjalan kannaksella aloitetaan sotaharjoitukset”.

Pääsen isän kanssa elokuviin. Teuvo Tulion Vihtori ja Klaara. Saan nauraa isän kanssa. Se on harvinaista herkkua, se isän kanssa nauraminen. En uskalla vieläkään lähteä siittiöiden uintikisaan. En kuitenkaan, vaikka elokuva onkin hauska.

Joku kauhea Ribbentrop on tapahtunut. Pienessä pienviljelijämökissäkin siitä puhutaan. Suomi on kuulemma myyty Neuvostoliitolle monen muun maan kanssa. En minä käsitä, mitä sillä nyt niin suurta väliä on, ollaanko Neuvostoliitossa vai Suomessa, mutta isälle sillä asialla tuntuu olevan paljonkin väliä. Hän on aivan poissa tolaltaan. Isä saa lisää vettä myllyynsä. Hitler miehittää Slovakian ja hyökkää Puolan kimppuun. Alkaa maailmansota.

Hitler perustaa Saksan metsikköön Stutthofin keskitysleirin. Mitä se isä nyt siitäkkin hermoilee? Leirihän kuulostaa kivalta temmellys- ja kisailupaikalta. Minä en käsitä, mitä niissä nyt niin kammottavaa on. Sitä ei oikein tiedetä. Kuuluu vaan epämääräisiä huhuja, joista kukaan Suomen pienviljelijä ei ole ollenkaan varma.

On se Hitler kova poika. Isä lukee lehdestä, että Saksa on sodassa Nepalin, Etelä-Afrikan, Kanadan, Bahrainin, Muscatin ja Omanin valtioiden kanssa. Syyskuussa 1939 Neuvostoliiton pääkkärin, Stalinin, mukaan Puola ei ole enää mikään itsenäinen valtio. Saksa on nielaissut sen.

Lokakuussa suomalainen valtuuskunta kutsutaan Moskovaan. Isän munaskuut vapisevat. Minua rupeaa nukuttamaan. En ainakaan vielä halua tulla maailmaan. Siellä on levottomuuksia liikaa. Aistin tilanteen isästä. Isä lukee lehteä. Suomen presidentti Kyösti Kallio on antanut tasavallan suojelulain. Ja saman tien tulee voimaan liikekannallepano. Se herättää minutkin unesta. Isän munaskuut tärisevät siihen malliin, että on pakko herätä. Suomi anoo Saksalta eli Hitleriltä apua. Hitler ei auta. Ilmoittaa, että hän ei halua mitenkään sotkeutua Suomen ja Neuvostoliiton välisiin neuvotteluihin. Virallinen liikekannallepano, hevoset ja ajoneuvot mukaan sotaan, kultaiset sormukset vaihdetaan rautaisiin, jotta saadaan varoja sodankäyntiin. Kahvi joutuu säännöstelyyn. Sillanpää sanoittaa marssilaulun. Se ei tunnu minun korvissani oikein mukavalta. Sillanpää saa Ruotsilta Nobel-palkinnon. Se on jotakin hyvin arvokasta, niin olen ymmärtänyt. Minua harmittaa tuo kahvi-asia. Olen tottunut sen hajuun ja makuun. Tämä aika ei tunnu kivalta, ei sitten ollenkaan. Ja minne ne rupeavat minua ja isää viemään? Ja jos isä kuolee, niin minä en pääse koskaan elämään. Saatanan ryssät. Olen oppinut kiroilemaan ja nimittelemään.

Joku on yrittänyt murhata Hitlerin, mutta tämäpä ei kuollut. Muita kyllä kuoli. ”Mikäs pahan tappaa”, sanoo isä.

Pohjoismaiden ulkoministerit pitävät hätäkokousta Suomen tilanteen vuoksi. Mitä, mitä? Stalin kommentaa, että SKP:n pääsihteerin Arvo Tuomisen, en tunne herraa, eikä isäkään tunne, pitää ryhtyä ”Suomen kansanvaltaisen hallituksen” pääministeriksi. Tuominen kieltäytyy.

Hitler riehuu edelleen. Juutalaisten täytyy laittaa joku Daavidin tähti vaatteisiinsa. Hän haluaa tunnistaa jokaisen viekkaan, Saksan leipää syövän ryöväriin, ja viedä hänet sinne leirille tekemään jotain hyödyllistä Saksan hyväksi.

15.11.1939 Brinsessa syntyy maapallolle itsenäiseksi tyttöihmiseksi. Ilmoittaa minulle, että on vielä hieman pököyräinen olo, mutta kaikki hyvin tähän asti. Synnytysväylä oli melko ahdas, mutta kyllä hän sieltä ”hengissä” selvisi. Kehottaa kovasti tulemaan mukaan elämysmatkalle. Täältä pääsee varmasti aikanaan pois, ei maailmaan iankaikkisesti tarvitse jäädä.

26.11.1939 Mainilan laukaukset. Suomi lähettää nootin, mikähän se nootti on, nuotin minä olen oppinut ymmärtämään,

koska isäni soittaa mandoliinia ja on hyvä laulamaan ja tanssimaan, noottia en ole hänen kauttaan oppinut ymmärtämään. Isä lukee lehdestä, että Suomen nootissa Neuvostoliitolle ilmoitetaan, että Mainilan laukauksia ei ole ammuttu Suomen puolelta, vaan syypään täytyy löytyä Neuvostoliitosta. Ymmärrän, että nootti on sellainen, josta suututaan. Stalin suuttuu siis Suomen nootista ja irtisanoo siitä paikasta Suomen kanssa, vuonna 1932 solmitun, hyökkäämättömyys-sopimuksen. ”Että kehtaakin”, sanon minä toisille nuijapäille. Me emme viitsi nyt ollenkaan kilpailla. Olemme isän kanssa hieman alamaissa. ”No, mitä helvettiä? Nyt ne ryssät ovat kaapanneet kolme suomalaista rajavartijaa!”

30.11.1939 Neuvostoliitto hyökkää Suomeen. Talvisota on alkanut.

Minä lähden isän kanssa sotaan. Minun on kannustettava isää, ja ennen kaikkea suojeltava isää ja samalla omaakin elämääni. Kuulen, että on Terijoen hallitusta, ja on Rytin hallitusta, ja että eduskunta siirtyy pakoon Kauhajoelle. Pimennysverhoja pitää käyttää koko maassa. Suomen pojat lähtevät kuitenkin yhtenä rintamana maatansa puolustamaan.

Suomi on jo pyytänyt apua Saksalta tuloksetta, ja pyytää vielä apua Kansainliitolta, mutta tuloksetta. Suomi-poika on yksin. Hitler olisi jopa halunnut julistaa sodan Suomelle, koska himoitsi Ahvenanmaata. Sen kautta nimittäin he saivat ruotsalaisilta malmikuljetuksia aseteollisuuttansa varten. Kenraali Göring pistää kuitenkin voimakkaasti hanttiin, joten Hitlerin suunnitelma jää pelkäksi aiheeksi.

Minä ja isä pistetään turpiin ”ryssille”. Taipaleenjoella ja Tolvajärvellä. On tämä hurjaa touhua.

Isä pelkää ja minä pelkään henkeni edestä. Äitikin varmasti pelkää, ja kolmevuotias Kauko-veli pelkää äidin kanssa pienessä pienviljelijämökissä Keski-Pohjanmaalla. Vuosi vaihtuu, mutta talvisota jatkuu.

Fiktiota ja faktaa vuosilta 1939–1949. Sotavuosina syntyneiden tyttöjen katsaus sotavuosiin ja ensimmäisiin kouluvuosiin. Suomalaisen perheen selviytymistarinaa sodan aikana ja sodan sen jälkeen.

BoD

9 789528 063292

